

den. Samarbejdet om de fælles samer må naturligt nok bygge på nordisk samarbejde inden for forureningsbekæmpelsesforskningen. Nye forskningsorganer er ikke nødvendige, men der bør stilles øgede pengemidler til rådighed for en national oprustning af forskningen. Uddannelse af eksperter i forureningsbekæmpelse kan i et vist omfang med udbytte foretages på nordisk basis. f. eks. på Hygiejnehøjskolen i Göteborg. Endelig understregede udvalget nødvendigheden af, at borgerne oplyses om forureningsproblemernes overordentlige alvor og betydning.

Med denne begrundelse foreslog udvalget følgende henstilling, der vedtoges med 51 stemmer som rekommandation nr. 4: Regeringerne bør skabe forudsætninger for et effektivt nordisk samarbejde om at bekæmpe forureningen, f. eks. ved national lovgivning, samarbejdsorganer i hvert land med kompetence over hele feltet, ensartede nordiske normer og regler, udvidede nordiske uddannelsesmuligheder og forstærket oplysning om forureningsproblemerne.

2. Om anvendelse af engangsemballage (A 214).

Engangsemballagen er begyndt at blive et problem i de nordiske lande, efterhånden som selvbetjeningsbutikkerne breder sig og plastic, glas og blik vinder stadig større udbredelse ved fremstillingen af emballage. Da disse indpakningsmaterialer kun nedbrydes langsomt, besudles naturen i stigende omfang af flasker, dåser og plasticgenstande. I alle de nordiske lande overvejes da også foranstaltninger mod engangsemballage.

En række medlemmer, blandt disse Lis Groes, anså, at man burde søge ensartede løsninger på problemet i de nordiske lande, og stillede forslag om en undersøgelse af mulighederne for, at dette kunne ske. Et af motiverne herfor var, at industrierne i de nordiske lande bør arbejde under så ensartede konkurrenceforhold som muligt, og det ene land derfor ikke indføre mere byrdefulde bestemmelser end de øvrige.

I sin betænkning støtter udvalget forslaget, men tilråder desuden forskning for at tilvejebringe mere let ødelæggelig emballage. Tillige anbefaler udvalget strengere regler mod forurening ved henkastning af emballage og en

indsats fra skolens side for at lære børn, hvordan emballage og affald skal behandles. Det samlede råd tiltrådte udvalgets forslag om at godkende det oprindelige medlemsforslag. Dette skete med 53 stemmer. Henstillingen blev rekommandation nr. 5.

3. Fælles søfartsmedicinsk forskning (A 203).

Ved rekommandation nr. 10 henstillede rådet til regeringerne med 60 stemmer, mens 1 medlem (K. B. Andersen) afholdt sig fra at stemme, at der skabes udvidede muligheder i de nordiske lande for en fælles skibsmedicinsk forskning.

I en høringsudtalelse understregede Nordisk administrativt udvalg vedrørende søfartsmedicin, der oprettedes i 1960 på foranledning af rådsrekommandation nr. 32/1958, at man særligt bør lægge vægt på sømandens familieproblemer, specielt set i relation til den strukturrendring, handelsflåderne i disse år gennemløber: „Livet om bord kan ikke tilgodese alle det normale livs krav, og opholdet i havn afkortes ofte til perioder af få timers varighed, hvor der knap bliver mulighed for at opnå den adspredelse og afkobling, der tidligere var forbundet med havneanløb. Når hertil kommer, at dette til dels også gælder havneanløb i hjemlandet, hvor kontakten med familien under de anførte omstændigheder bliver kortvarig, vil det ikke kunne undgås, at den intense udnyttelse af handelsflåden giver betydelige menneskelige problemer. Dette indvirker primært på rekruttering af personel, men også på at bevare kvalificerede søfarende inden for erhvervet.“

Udvalget vedrørende søfartsmedicin fandt dog, at problemet ikke alene var sociologisk-arbejds-mæssigt, men også at de nævnte forhold sekundært giver anledning til en række rent medicinske problemer såsom belastningsneuroser, alkoholproblemer, kønssygdomme m. m.

I en udtalelse fra Den skandinaviske transportarbejderføderation pegedes på de skadelige følger for besætningernes helbred som på grund af fartøjernes større hastighed forvoldes af de hurtige klimaændringer. Den lange arbejdstid, det øgede pres og de kortere ophold i havnene skaber efter Transportføderationens opfattelse den træthed, som er den vigtigste bidragende årsag til